

Biodynamické zemědělství

Biodynamické zemědělství je alternativní způsob hospodaření v zemědělství, který popsal rakouský filosof, pedagog a esoterik Rudolf Steiner v sérii přednášek v roce 1924 na zámku Koberwitz v Německu. Biodynamické zemědělství se řídí především fenomenologií Rudolfa Steinera a jeho naukou o působení a vlivech vesmírných sil na zemědělskou výrobu.

Základní principy

Biodynamické zemědělství je podle svých příznivců zároveň ekologické.

Rozdíl spočívá v tom, že vedle používání organických hnojiv a zásad etického přístupu vůči chovaným zvířatům, ochraně životního prostředí, a udržení biodiverzity, doporučil Rudolf Steiner speciální biodynamické preparáty, které podle jeho vize zlepší úrodnost půdy a odolnost plodin vůči chorobám a škůdcům. Největší důraz je kladen na použití těchto preparátů při přípravě kompostu a použití měsíčního kalendáře pro výsev a výsadbu biodynamických plodin v optimálním období.

Biodynamické zemědělství se dívá na pěstování zemědělských plodin, chov zvířat a zemědělského hospodaření všeobecně jako na součást kosmických procesů a počítá s vlivem planet, hvězd, měsíce, slunce, souhvězdí a jejich umístění ve zvěrokruhu.

Specifické charakteristiky

1. **Uzavřenost podniku** – zemědělský statek je chápán jako organismus, který musí být do jisté míry uzavřený, aby zůstal zdravý. Každý podnik by měl mít jak rostlinou výrobu, tak i živočišnou – krmiva i hnojiva by měla pocházet pokud možno z vlastního statku.
2. **Podniková individualita** - každý podnik je jiný díky jiným klimatickým, půdním a geografickým podmínkám, především ale individualitou zemědělce.
3. **Péče o půdu** – pro péči o úrodnost půdy se používají speciální preparáty připravované z léčivých rostlin a živočišných orgánů. Důraz se klade na ošetřování statkových hnojiv a kompostování. Smyslem hnojení není dodávat půdě živiny, ale půdu oživit.
4. **Pěstování rostlin** - pěstitelské postupy se příliš neliší od obecných předpisů pro ekologické zemědělství. Důraz se klade na to, aby rostlina vyrůstala z úrodné, živé půdy a byla vnitřně odolná vůči napadení zvenčí.

5. **Chov zvířat** - výsadní postavení má v biodynamické zemědělství hovězí dobytek, který má schopnost velmi dobrého trávení umožňující zpracování velkého množství píce. Krávy se neodrohují, rohy jsou považovány za součást zvířete. Dává se přednost přirozené plnitbě před inseminací. Důležitá je péče lidí o zvířata. Mladá zvířata by měla pocházet z uznaného biologicko-dynamického stáda.
6. **Organizace a ekonomika** - mnoho podniků jsou klasická rodinná hospodářství. Půda by neměla být předmětem spekulací, často proto bývá majetkem nadace, sdružení spotřebitelů apod. a biodynamický zemědělec ji pouze obhospodařuje.
7. **Sociální význam** - statek není jen místem produkce potravin, ale je místem soužití lidí. Na mnoha místech biodynamické statky slouží při terapii postižených lidí a lidí, kteří mají problém se začleněním do společnosti.
8. **Antroposofická filosofie** - preparáty mají podněcovat v kompostu, hnoji a následně v půdě procesy, jejichž výsledkem jsou pak jednotlivé živiny. Přivolávat vesmírné síly do země.
9. **Životní styl** - biodynamické zemědělství není jenom hospodaření, je to i životní styl.

Biodynamické preparáty

"Bio" znamená ve slově "biodynamické" jak biotické (živé) - ovlivněné a pozmeněné živou složkou přírody - biotou, tak i biologické - hospodaření podle zákonitostí přírody.

Biodynamické pak znamená: využití pozitivních kosmických vlivů k hospodaření v

souladu se Steinerem popisovanými zákonitostmi přírody.

Steiner popsal přípravu a použití devíti preparátů (bylinných a minerálních směsí), které podle něj zlepšují úrodnost půdy a odolnost plodin vůči chorobám a škůdcům. Podle Steinera přenášejí tyto preparáty vesmírné síly do půdy. Preparáty mají čísla

500 až 508, přičemž první dva se používají jako postřiky plodin a půdy a ostatních sedm se přidává do kompostu. Účinnost těchto preparátů je dlouhodobě zkoumána, především ve vztahu k běžnému ekologickému zemědělství.

- 500: močůvka z kravského hnoje
- 501: křemenný prášek
- 502: květ řebříčku obecného (*Achillea millefolium*)
- 503: květ heřmánku pravého (*Matricaria recutita*)
- 504: listy kopřivy dvoudomé (*Urtica dioica*)
- 505: kůra dubu letního (*Quercus robur*)
- 506: květ pampelišky lékařské (*Taraxacum officinale*)
- 507: květ kozlíku lékařského (*Valeriana officinalis*)
- 508: stonek a listy přesličky rolní (*Equisetum arvense*)

Jaký je **rozdíl mezi bio (organickým) a biodynamickým přístupem**? Biodynamika je jakási nadstavba bio, více specializovaná a bohatší o některé aspekty, které v organickém způsobu hospodaření chybí.

Biodynamika splňuje legislativní požadavky na ekologické zemědělství a jeho produkty lze označovat jako biopotraviny. Dle správné definice je biovíno víno, které se vyrábí z hroznů získávaných z vinné révy pěstované podle pravidel ekologického zemědělství (dle Nařízení EHS/2092/91 o ekologickém zemědělství a Zákona 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství). Výsledkem je přírodní víno bez syntetických reziduí, jehož výroba proběhla od začátku do konce s maximálním ohledem na životní prostředí. Biodynamické zemědělství splňuje všechny tyto aspekty a navíc ho používání biodynamických přípravků, vlivy Měsíce a ostatních planet a ozdravné impulsy člověka půdě a Zemi posunují o krok dále od zemědělství ekologického. Zatímco ekologické zemědělství se snaží o velmi pozitivní přístup k životnímu prostředí, v podstatě se pouze distancuje od látek, které přírodě škodí. Biodynamický přístup zde přináší látky, které jsou aplikovány jako homeopatické léčivo s primárním cílem uzdravit krajinu zdevastovanou lidským působením.

Nepochopení a nedostatek informací o biodynamickém zemědělství vytváří prostor pro skeptické názory lidí, kteří jsou odpůrci čehokoliv spirituálního a nehmátatelného na jedné straně, na straně druhé je tento směr podporován natolik, že existuje možnost certifikace produktů z biodynamických farem celosvětově uznávanou značkou [Demeter](#).

Jako jednu z možností zviditelnění životních sil a energie (dynamis), které by měly biodynamické produkty předávat člověku, si můžeme vysvětlit na principu nových vědeckých testů (**krystalizace**), které vizuálně tuto energii zachycují. V těchto obrazcích nám jsou předávány informace o vyživovacích schopnostech zkoumaných produktů. Základní myšlenka je velmi jednoduchá. Smísíme roztok chloridu měďnatého se zkoumaným výtažkem rostliny, vzorek rozprostřeme na skleněnou destičku a při předem určené teplotě a vlhkosti proběhne krystalizace. Tato krystalizace odhalí charakteristické vlastnosti tvůrčího procesu. Pokud je analyzovaný vzorek po stránce životních sil mrtvý, zanechá chlorid měďnatý pouze zaschlé skvrny. V opačném (žádoucím) případě se životní síly v chloridu měďnatém zaktivují a vytvoří obrazec, připomínající ledové krystalky na zamrzlém okně. Obrazec je potom potřeba analyzovat podle různých kritérií: celkový vzhled, pravidelnost, jemnost, souměrnost, zhuštění po obvodu atd.